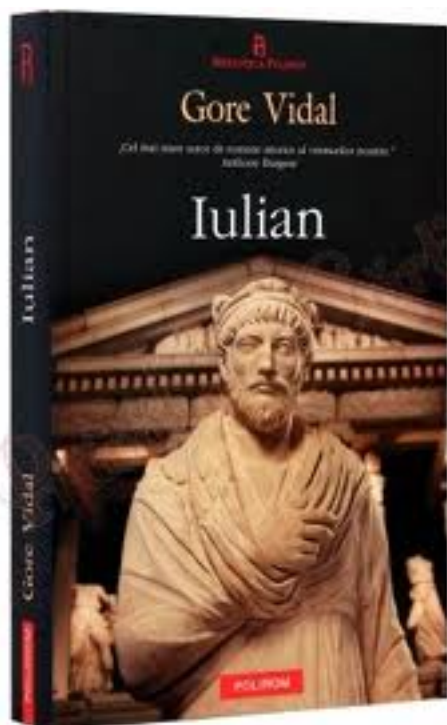

Deși tratează un subiect istoric, romanul lui Gore Vidal, Iulian, are mai multă semnificație pentru problemele actuale. Ce-i drept, decadența romană se aseamănă destul de bine cu lumea noastră postmodernă...

Povestea împăratului roman, care a încercat să restaureze paganismul, s-a bucurat de atenția extinsă a unor autori sensibili moderni precum Ibsen sau Kazantzakis. Iar încercarea lui Iulian Apostatul de a stopa victoria "ideologică" a creștinismului nu avea cum să treacă neremarcată, lăsând la o parte toate celelalte scaderi ale personajului.

De altfel, anticreștinismul pulsează din fiecare rând al romanului amintit, iar Vidal folosește toate prejudecățile curente pentru a arunca în ridicol religia lui Hristos, privilegiind, în schimb, un simulacru de filozofie sincretică în care se amestecă Helios, Mithra sau Plotin. Scriitorul mitraliază fără întrerupere credința, dogma și ritualurile creștine, responsabile, în viziunea sa, de decadența lumii antice. Pamfletul, calomnia sau, pur și simplu, invenția istorică sunt folosite din plin pentru a da substanță unei uri viscerele. "Voi ați ales dezbinarea, neomenia, superstitia. Ei bine, am de gând să extirp cancerul, să întaresc statul", îi spune împăratul unui creștin.

Moartea lui Iulian Apostatul pica, cum altfel, în responsabilitatea creștinilor, însă la fel de relevante în această direcție sunt portretul caricatural făcut lui Grigore de Nazianz sau

descrierile vitriolante ale episcopilor. Iar replica imaginara data lui Ioan Hrisostom de Libanios: {jcomments on}

“Adevarul este ca mii de ani ne-am bizuit pe ceea ce era viu. Acum voi va bizuiti pe ceea ce e mort, voi va inchinati unui om mort si va spuneti unul altuia ca lumea aceasta nu este pentru noi si aceea viitoare este tot ceea ce conteaza. Numai ca nu exista nicio lume viitoare...”, pare venita mai degraba din gura unui new-yorkez progresivist (sau a lordului Keynes) decat din cea a unui sofist grec.

O alta tema la zi din romanul lui Gore Vidal este cea a imperiului si visul unei lumi unite sub un singur drapel civilizator. Nu e greu de imaginat cine ar putea juca in prezent rolul Romei Antice... Este adevarat ca lipseste o argumentare amanuntita a motivelor de unificare politica, alta decat cea a vanitatii personale, dar printre randuri se pot intui mai multe: “Vreau India. Vreau China de partea cealalta. Vreau sa infig steagul cu dragonul pe tarmul acelei mari intunecate ca sangele din indepartatul Rasarit, si nu doar pentru glorie (...), ci ca sa aduc adevarul despre zeii tuturor acelor tari, care se inchina Soarelui”...

In fine, dincolo de aceste probleme fundamentale, “Iulian” reprezinta o lectura agreabila din care chiar si un cititor nu foarte atent poate sesiza, printre altele, viziunea homosexuala a lui Vidal.